

OGGOW XUQUUQDAADA BUG OO KU SAABSAN

XUQUUQDA QAXOOTIGA EE DALKA INDIA

M . A . P

Migration and Asylum Project
An Initiative of the ARA trust

Qaxooti ku ahaanshaha

Introduction

Waa kuma Qaxooti?

Heshiiskii Qaramada Midoobey (UN) ee 1951 ee la xiriiyay Xaaladda Qaxootiga (“Heshiiska Qaxootiga”) waxaa lagu qeexayaa qofka qaxootiga ah, “qof aan awoodin ama aan rabin inuu ku laabto wadankiisa asal ahaan asaga oo ka cabsi qaba aasaaskiisa in la silciyo sababo jira awgood midab, diin, dhalasho, xubin koox gaar ah oo bulsheed, ama aragti siyaasadeed.”

Tan macnaheedu waxa weeye in qofku ka baqayo inuu ku laabto dalkiisa / keeda maxaa yeelay wuxuu / iyada ka baqayaa inay jirto khatar weyn oo ku haysa noloshiisa / nolosheeda, xorriyadiisa, ama xuquuqda kale ee aadanaha; iyo cabsida noocaas ah waa mid si wanaagsan loo aasaasay, ya’ni, waxaa jira cadeymo la heli karo oo muujinaya in cabsidiisa / keeda ay xaq tahay.

Qofku sidoo kale wuu awoodaa inuu codsado sharci qaxootinimo haddii xaalada wadankiisa ay isbadasho inta ay dibada ku sugan yihiin, ama howlaha ka socda dibada ay halis gelinayaan markuu ku laabto wadankiisa.

Si kastaba ha noqotee qofka dembi culus ka galay dalkiisa (sida dil ama argagixiso) looma aqbali karo qaxooti ahaan.

Ayaa bixiya aqoonsiga qaxootinimo ee Hindiya?

Dowladda Hindiya

Hindiya ayaan saxeex ka ahayn Heshiiska Qaxootiga mana laha qaab-dhismeed qaran oo si rasmi ah u aqoonsada qaxootiga. Si kastaba ha noqotee, dawladda Hindiya, iyada oo loo marayo Wasaaradda Arrimaha Gudaha, waxay siineysaa ilaalin qaybaha soo socda ee ajaanibta:

- Qaxootiga Tibetan ee ka cararaya cadaadiska dowlada Shiinaha
- Qaxootiga taamiliga ah ee ka cararaya dagaalka sokeeye iyo cadaadiska qowmiyadeed ee Sri Lanka
- Qaxootiga Chakma ee ka cararaya cadaadiska diimeed ee Bangladesh

Qaar ka mid ah dadka kale ayaa sidoo kale laga yaabaa inay ku siiso ilaalin ku meelgaar ah fiisooyinka muddada dheer (LTVs) iyo Ruqsadaha Deganaanshaha (RPs) ee dowladda Hindiya (sida dadka ka tirsan Hindu, Buddhist, Sikh, Jain, Parsi iyo diinta Masiixiyiinta ee ka timid Pakistan iyo Bangladesh)

Haddii aad ka tirsan tahay mid ka mid ah qaybaha kor lagu soo sheegay, fadlan la xiriir Xafiiska Diiwaangelinta Ajaanibta (FRRO/FRO) si aad u hesho macluumaad dheeraad ah. Xiriirinta Foomka Codsiga www.indianfro.gov.in/fro/menufro.jsp?t4g=T0P53TY6

Habka UNHCR ee Hindiya

Hindiya gudaheeda, muwaadiniinta dhammaan waddamada aan deriska ahayn iyo kuwa ka imanaya Myanmar waa inay u dhowaadaan Hay'adda Qaxootiga ee Qaramada Midoobay (UNHCR) si ay qaxooti ahaan u helaan. UNHCR waxay xafiis ku leedahay New Delhi halkaas oo ay tahay inaad iska diiwaangeliso, intaas ka dib waa inaad marto nidaamka Go'aaminta Qaxootiga ("RSD") ka hor inta aan loo aqoonsan inaad tahay qaxooti.

Diiwaangelinta

Waxaa lagaa rabaa inaad bixiso faahfaahinta aasaasiga ah ee aqoonsiga oo ay ku jiraan biometrics. Waxaa lagaa doonayaa inaad bixiso macluumaad aasaasi ah oo ku saabsan sababta aad uga soo tagtay dalkaaga isla markaana aad u iftiimin karto wixii walaac ah ee xagga badbaadinta degdegga ah ee aad ka qabto Hindiya.

Ka dib marka diiwaangelintaadu dhammaato, waxaa lagu qoondeyn doonaa lambar lambar waxaana lagu siin doonaa Shahaadada Tixgelinta Tixgelinta ("UCC"), oo ay tahay inaad si ammaan ah u xajiso. Waxaad sidoo kale heli doontaa taariikhda ballanta ee

wareysigaaga RSD.

Haddii aad u baahan tahay turjumaan, mid ayaa ku siin doonta UNHCR.

Kani waa qaybta ugu muhiimsan nidaamkaaga magangelyo. Sarkaalka UNHCR wuxuu si faahfaahsan ku weydiin doonaa taariikhdaada iyo duruufaha aad uga soo tagtay dalkaagii hooyo. Waa inaad uga jawaabtaa dhammaan su'aalaha si run ah iyo inta aqoontaada ah. Waxaa laguugu yeeri karaa in kabadan hal wareysi noocaas ah.

Interview Wareysigan kadib, UNHCR waxay qaadan doontaa qiyaastii 6-18 bilood si ay go'aan uga gaarto haddii dacwadaadu ay buuxinayso shuruudaha ku xusan heshiiska qaxootiga. Haddii dacwadaada la aqbalo, waxaad heli doontaa kaarka qaxootiga.

Heerka Koowaad (RSD)

Rafcaan (RSD)

Haddii kiiskaaga la diido, UNHCR waxay ku siin doontaa ogaysiis qoran oo diidmada ah oo leh sababaha loo diiday kiiskaaga. Sababaha ayaa ka mid noqon kara warbixinno aad ku sameysay wareysigaaga RSD ee UNHCR aysan rumeysneyn inay sax tahay, ama haddii UNHCR aysan rumeysnayn inaad la kulantid halista waxyeello daran oo waddankaaga ah.

Waxaad xaq u leedahay inaad rafcaan ka qaadato go'aankan 30 maalmood gudahood. Waa inaad ku muujisaa wixii walaac ah ee aad ka qabtay wareysigaaga heerka koowaad foomka rafcaanka. Waxa kale oo aad bixin kartaa macluumaad cusub oo aad u gudbin kartaa caddayn cusub oo taageeraya sheegashadaada.

UNHCR waxay kaliya dib u fureysaa kiis xaalado aan caadi aheyn oo ay jiraan ama isbadal ku yimaada xaaladaha wadankaaga hooyo ama xaaladaada shaqsiyeed; ama meesha kiiskaaga aan sifiican loo baarin.

Furitaanka

Xaaladda Dhalashada

Xubnaha qoyska ee qaxootiga la aqoonsan yahay waxay noqon karaan qaxooti haddii ay muujiyaan inay bulsho ahaan, shucuur ahaan ama dhaqaale ahaanba ku tiirsan yihiin codsadhaha weyn. Tan darteed, xubnaha qoyska iyo qaxootiga labadaba waxaa wareysan doona UNHCR. Waxay sidoo kale soo gudbin karaan dukumiinti sida shahaadooyinka dhalashada / guurka, sawiro iwm si loo caddeeyo xiriirkooda.

Xuquuqdaada inta ay socoto howsha UNHCR RSD

Inta aad ku guda jirto howsha UNHCRta waxaad leedahay xuquuqda soo socota:

In la helo turjumaan inta ay socoto dhexgalka saraakiisha UNHCR. Meel kasta oo ay suurta gasho, UNHCR waxay sidoo kale hubin doontaa marin u helka turjubaanka jinsiga aad doorbideyso.

In lagu nasto inta lagu guda jiro wareysiga, ma u baahan tahay adiga ama qof kale inuu mid u baahdo.

Inaad u gudbiso dukumiinti iyo markhaati luuqadaada doorbida UNHCR.

Inaad haysato dhammaan macluumaadka aad siisay UNHCR si qarsoodi ah loo ilaaliyo.

In aan wax lacag ah laga qaadin wixii adeeg ah ee ay bixiso UNHCR ama la-hawlgalayaasheeda fulinaya.

Inaad haysatid qareen joogo intaad kujirtid wareysigaaga RSD

[Fadlan la soco in Mashruuca Socdaalka iyo Magangelyada (MAP/The Ara Trust) uu yahay hay'adda kaliya ee ay UNHCR u idman tahay gudaha Hindiya si ay gargaar sharci uga siiso qaxootiga nidaamkooda RSD.

WALIGAA WAA INAAD siisaa macluumaad run ah waqtiga diiwaangelinta iyo dhammaan heerarka xiga ee hawsha UNHCR - waa inaad markasta sheegtaa sheekadaada oo aadan bixin wax macluumaad khaldan ah oo ay dadka kale ku siiyeen.

Jadwalka Habka Magangalyada UNHCR ee India

Soo dhawaansho UNHCR si ay u diiwaangeliso
La xiriir marka hore UNHCR/ballanta diiwaangelinta la siiyay

ISLA MAALIN-3 TODDOBAAD

Wareysiga diiwaangelinta
Ma ubaahantahay inaad soo gudbiso markhaati iyo dukumiinti kooban;
magangalyo la soo saaray/shahaado tixgelin

12-18 BILOOD

Wareysiga RSD1st tusaale
Wareysi faahfaahsan oo ku saabsan markhaatiyada codsadayaasha

6-12 MONTHS = 12-18 BILOOD

Aqoonsi Qaxooti
Caddaan ah beddelaad 1951 iyo
Tilmaamaha UNHCR

**Qaxooti ahaan ayaa
loo diiday**

Xaqa rafcaanka 30 maalmood
gudahood - tani badanaa way ka
dabacsantahay 30 maalmood

Soo gudbi markhaatiga dacwada
Sheeg sababaha - sababta sababta dacwada loo dhageysto;
xafiiska waxaa laga yaabaa inuu dib u wareysto ama u
sameeyo dib u eegis feyl

6 BILOOD AMA KA BADA

**Aqoonsi ku saabsan Appel
mandate qaxooti**
1951 qeexitaankii shirkii

Waa la diiday
Faylku wuu xidhan yahay

Furitaanka duruufaha xaddidan
Xaqiiqooyinka cusub, xaaladaha isbeddelay ee waddankii hooyo iwm.
Magangalyo-doonku waxay dib u furi karaan faylasha xiran

Waraaqo noocee ah ayaad heli doontaa?

Dukumiinti ay soo saartay Dowladda Hindiya

Nidaamkan waxaa maamula Wasaaradda Arrimaha Gudaha nidaamka codsiguna wuxuu ku xirnaan doonaa waddankaaga hooyo.

Qaar ka mid ah siyaasadooda waxaa lagu sharaxay jadwalkan:

QAXOOTIGA TIBETAN

Shahaadada Aqoonsiga (IC) iyo Shahaadada Diiwaangelinta Ajaanibta (RC).

Waxay u oggolaaneysaa iyaga inay u safraan dibadda oo ay ka helaan dhammaan adeegyada muhiimka ah gudaha Hindiya. Waxay siisaa xuquuq siman muwaadin, marka laga reebo xuquuqda codbixinta. Sidoo kale waxaa loo isticmaali karaa in lagu dalbado dhalashada Hindiya.

QAXOOTIGA TAAMILIGA SRI LANKAN

Kaararka Aqoonsiga Qaxootiga Sri Lankan iyo Kaarka Qoyska oo ay ku jiraan sawir qoys, magacyada xubnaha qoyska, faahfaahintooda kale, iyo cinwaankooda Sri Lanka Waxay u oggolaaneysaa inay helaan gargaarka dowladda iyo fursadaha waxbarasho iyo shaqo.

MUWAADINIINTA PAKISTAN / BANGLADESH / AFGHANISTAN

U qalmida: Xubnaha bulshada laga tirada badan yahay sida, Hindus, Sikhs, Buddhist, Jains, Parsis iyo Kiristanka iyo Kiisaska la xiriira naxariis darada.

Kuu ogolaanayaa shaqaalaynta shirkadaha gaarka loo leeyahay waxayna sahlayaa helitaanka tacliinta sare. Helitaanka Liisanka Wadista, dukumiintiyada kale iyo muwaadinnimada sidoo kale.

MUWAADINIINTA AJNABIGA AH EE SHEEGTA INAY YIHIIN QAXOOTI

U qalmida: Kuwa haysta kaarka qaxootiga ee UNHCR siinta deeqda LTV/RP/SV.

Waxaa jira siyaasado aad u faahfaahsan oo loogu talagalay dadka reer Afgaanistaan ee aan isirka ahayn (Hindus iyo Sikhs) iyo qowmiyadaha reer Afghanistan (Tajiks, Pashtuns, Hazaras iwm). Codsiga waxaa go'aamiya FRRO iyo MHA, shuruudaha aqbalaaadda si guud looma heli karo.

Waxay u oggolaaneysaa iyaga inay qaataan wax shaqo ah oo ka tirsan waaxda gaarka loo leeyahay ama ay ku qaataan daraasado machad kasta

Kuwa ku hoos jira ilaalinta dowladda Hindiya waxay xaq u yeelan karaan dukumiintiyada kale oo Dowladda Hindiya soo saartay. Kuwaas waxaa ka mid ah:

- Aadhaar Card
- PAN Card
- Disability Certificate
- Driving License
- Marriage and Divorce certificates
- Birth and Death Certificates

Dukumiintiyada UNHCR ee Hindiya

UNHCR UNHCR DOCUMENT RENEWAL

Documentation

Under
Consideration
Certificate
(UCC)
Refugee Card

- Certificate Haddii Shahaadadaada Ka-Fiirsiga (UCC/ Blue certificate) ay dhici karto: laba toddobaad ka hor inta uusan dhicin, si naxariis leh ula xiriir UNHCR.
- Haddii ay dhacdo in isbeddel ku yimaado qaabka goyskaaga iyo faahfaahinta xiriirkiisa: keen shahaadada dhalashada/guurka/dhimashada ama dukumiinti kasta oo la xiriira UNHCR markaad u socoto kordhinta UCC
- Haddii Kaadhkaaga Qaxootiga ee UNHCR uu dhacayo: Saddex bilood ka hor taariikhda dhicitaanka fadlan wac lammaanaha UNHCR; Xarunta Macluumaadka Bulshada-Sharciga (SLIC) ee ballanta cusbooneysiinta.
- Haddii ay dhacdo inaad lumiso kaarkaaga UCC ama kaarkaaga qaxootiga, fadlan isla markiiba la xiriir UNHCR.

Fadlan maskaxda ku hay in qaxootiga ka yar da'da 12 sano la siin doono warqad cadeyn qaxooti ah waana inaad u rogtaa kaarka qaxootiga marka cunugu ka gudbo da'daan.

Marka laga soo tago dukumiintiyadaan, UNHCR waxay sidoo kale bixisaa cadeyn iyadoo la raacayo dukumiintiyada halkaasoo cadeyn looga baahan yahay ujeedooyin gaar ah (sida, tusaale ahaan, ogolaanshaha dugsiga ama cadeynta joogitaan).

Ku safri dukumiintiyada UNHCR:
Qaxooti ahaan UNHCR aqoonsi waxaad u isticmaali kartaa UCC ama Kaarka Qaxootiga inaad ku dhex safarto inta badan Hindiya. Qaxootiga waxay u safri karaan wadan kale, marka laga reebo wadankooda asalka ah, kaliya hadii ay awoodaan inay ka soo iibsadaan fiiso sax ah safaarada ay quseyso.

Si kastaba ha noqotee, maskaxda ku hay in tan dambe aad u baahan tahay inaad haysato baasaboortan shaqeynaya waxayna u badan tahay inaad dhibaato kala kulanto sidii aad dib ugu laaban lahayd Hindiya maaddaama kaarka Qaxootiga aan laga aqoonsan karin saraakiisha garoonka, gaar ahaan meel ka baxsan Delhi.

Ka bax dukumintiyada Hindiya:
Haddii aad rabto inaad ku noqoto waddankaagii
hooyo ka dib markii aad iska diiwaangelisay
magangalyo-doon ama aad qaxooti ku noqotey UNHCR,
markaa waa inaad u sheegtaa UNHCR. Markaa UNHCR ayaa
kuu sharixi doonta adiga howsha waxayna xitaa kaa caawin
kartaa inaad ku laabato (Eeg Ch 5). Waxaa laga yaabaa
in lagaa rabo inaad bixiso ganaax si aad u bixiso
xafiiska FRRO ee xad-dhaafka ah ee Hindiya,
laakiin UNHCR ayaa kaa caawin doonta
inaad ka hortagto tan.

Haddii ay dhacdo in
dib-u-dejin lagu siiyo ama lagu
kafaala qaado inaad aadaan waddan
kale, markaa Ururka Caalamiga ah ee
Socdaalka (IOM) iyo safaaradda ay
khuseyso ama UNHCR ayaa kuu
diyaarin doona dukumintiga
safarkaaga iyo fiisadaada.

Xuquuqdaada Qaxooti ahaan Hindiya

La'aanta qaab qaran ayaa keentay in magangalyo-doonka iyo qaxootiga aan si cad loo damaanad qaadin wax xuquuq ah oo Hindiya ah. Si kastaba ha noqotee, Maxkamadda Sare waxay kordhisay xuquuqaha aasaasiga ah ee ku xusan dastuurka Hindiya dhammaan dadka, muwaadiniinta iyo sidoo kale kuwa aan ahayn muwaadiniinta oo ay ku jiraan qaxootiga. Kuwaas waxaa ka mid ah xuquuqda sinnaanta (Qodobka 14), xuquuqda nolosha iyo xorriyadda qofka (Qodobka 21), iyo xuquuqda xorriyadda diinta (Qodobka 25), iyo sidoo kale xaq u yeelashada Maxkamadda Sare si ay u dhaqan geliso xuquuqdan aasaasiga ah. (Qodobka 32aad).

Baaxadda xuquuqahaas waxaa lagu sii kordhiyey in lagu daro xuquuq kale oo ku dhex jirta hamigooda, sida:

I.Xaqa Waxbarashada

A. Waxbarashada Aasaasiga ah

Markaad tahay magangalyo-doon / qaxooti ku jooga Hindiya, waad heli kartaa waxbarashada aasaasiga ah haddii aad soo gudbiso dokumentiyo aasaasi ah In kasta oo caddeyn kasta oo deggenaansho ay kugu filan tahay, haddana waa lagu weydiin karaa:

- Biilasha korontada, sharciga deganaanshaha, heshiiska kirada iwm.
- Shahaadada xaqijinta booliska iyo sawirada waalidiinta
- Waraaqda UNHCR ee cadeynaysa dukumiintiyada ay soo gudbiyeen waalidiinta
- Shuruudaha kale (bank account details, Passport, PAN Card or AADHAAR Card)

Dowladda ama Waxbarashada Gaarka loo Leeyahay: In kasta oo iskuulada dowladda ay bixiyaan waxbarasho bilaash ah, waxaa laga yaabaa inaad bixiso khidmadaha waxbarashada ee iskuulada gaarka loo leeyahay. Dugsiyada gaarka loo leeyahay waxaa laga yaabaa inay yeeshaan xeerar adag oo gelitaan ah, oo ay ku jiraan dukumentiyiyo dhameystiran. Sidoo kale, habka waxbarashadu inta badan waa Ingiriisi ama Hindi, ama luuqad goboleed; markaa waa inaad u diyaar garowdaa sidii aad wax uga qaban lahayd caqabadda xagga luqadda ah.

Hay'adaha kale: Sida sharcigu qabo, carruurta qaxootiga ah waa in lagu qaabilaa da'dooda halkii lagu salayn lahaa heerarka waxbarasho ee jira. Tusaale ahaan, cunug 10 jir ah ayaa aadaya fasalka 5-aad. Tani way ku adkaan kartaa carruurta qaxootiga ah, kuwaas oo mararka qaarkood ku khasbay inay hal sano ama ka badan oo iskuul ah ka maqnaadaan duruufaha ka jira waddankooda hooyo.

Sidaa darteed, si looga caawiyo sidii loo dabooli lahaa farqigaas, ururada bahwadaagta la ah UNHCR waxay wadaan luuqado kala duwan iyo fasalo kale oo waxbarid ah si ay u keenaan carruurta qaxootiga ah ee la heer ah fasalkooda oo ay uga caawiyaan inay dhexgalaan nidaamka waxbarashada

Wada-hawlgalayaasha UNHCR ee ka shaqeeya waxbarashada aasaasiga ah waxaa ka mid ah:

- Don Bosco in Delhi
- Action Aid in Mewat
- Save the Children in Hyderabad
- Development and Justice Initiative (DAJI) in Jaipur
- Gandhi National Memorial Society (GNMS) in Pune

Ururo kale oo ka shaqeeya sidii waxbarasho loo siin lahaa carruurta mudnaanta lihi:

- Pratham Foundation
(various schools across India including in Delhi, Gurgaon, Mumbai)
- Vidya School in Gurgaon, Delhi and Mumbai
- Akshaya Patra Foundation, Bengaluru
- Prakshala, Noida
- Sewa Bhawan, Delhi
- Deepalaya Learning Centre, Delhi
- Nai Disha Free Education Society, Noida
- Akanksha Foundation, Mumbai
- Aziz Premji foundation schools in Uttarakhand, Rajasthan, Karnataka and Chhattisgarh
- SERUDS India, Kurnool, Andhra Pradesh

Hindida. Waxay sidoo kale kugu hagi karaan inta lagu jiro hawsha gelitaanka waxayna kaa caawin karaan dukumiintiyada iyo qaababka kale.

B. Tacliinta Sare iyo Sare

Waxbarashada dugsiya sare waxaa loola jeedaa waxbarashada laga bilaabo fasalka 8aad ilaa 12aad, halka waxbarashada jaamacadeed loola jeedo waxbarashada iskuulka, waxbarashada xirfadaha, dibloomaada iwm.

Siyaasadda Visaha Muddada-dheer (“LTV”) ee Dowladda Hindiya waxay u oggolaaneysaa qaxootiga leh LTV inay helaan waxbarasho sare oo Hindiya ah. Si kastaba ha noqotee, ma jiraan waxqabad caadi ah waxaana laga yaabaa inaad u sharaxdo xaaladdaada shaqaalaha oggolaanshaha. Xitaa haddii aad hesho oggolaansho, waxaa laga yaabaa in lagaa doonayo inaad bixiso khidmadaha laga qaado ardayda ajnabiga ah taasoo aad uga sarreysa tan ardayda maxalliga ahi bixiyaan. Marka la eego arrintan, dawladda Jarmalka ee ‘Albert Einstein German Academic Initiative (DAFI), oo siisa kaalmo dhaqaale ardayda qaxootiga ah waxay noqon kartaa ikhtiyaar aad sahamin karto. Fadlan la xiriir lamaanaha UNHCR ee BOSCO, oo mas’uul ka ah maamulka deeqda waxbarasho, si aad wax badan uga barato barnaamijka.

Qaar ka mid ah ardayda qaxootiga ah ayaa ku guuleystey inay helaan waxbarasho kullejii ah jaamacado kala duwan oo gaar loo leeyahay iyo qaar ka mid ah jaamacadaha dowladda sida Jaamacadda Delhi, Allahabad University, Jawaharlal Nehru University, Jamia Millia Islamia University iwm.

C. Dugsiyada Furan

Nidaamka iskuulka furan wuxuu bixiyaa barnaamijyo barasho oo masaafada ah, yacni, ma jiraan fasallo jireed oo ardaydu waxay ku dhammaysan karaan koorsooyin iyaga oo ku socda xawaarehooda. Waxaad ka dooran kartaa koorsooyin badan oo waxbarasho iyo xirfadeed oo sare ah

adiga oo aan ka walwalin da 'kasta ama shuruudaha u qalmidda. Machadka Qaranka ee Iskuul Furan (NIOS), oo ay caddeysay dowladda Hindiya wuxuu bixiyaa dhowr koorsooyin noocaas ah, ka sii akhriso halkan: www.nios.ac.in/about-us/profile.aspx. Qaxooti badan ayaa sidoo kale la dhigay **Indira Gandhi National Open University (IGNOU)**, oo ah jaamacad furan oo ay aqoonsan tahay dowladda India.

II. Xaqa Caafimaadka

Xuquuqda Caafimaadka iyo helitaanka gargaarka caafimaadka ayaa loo heli karaa dhammaan dadka ku nool Hindiya, iyadoon loo eegin jinsiyadooda.

Sidaa darteed, magangalyo-doon qaxooti, wuxuu marin u heli karaa isbitaalada dowladda, tas-hiilaadka baaritaanka iyo daawooyinka lagu qoro Shahaadadooda Tixgelinta Tixgelinta (UCC) ama kaarka qaxootiga.

Waxaad sidoo kale caawimaad ka raadin kartaa ururada bahwadaagta la ah UNHCR sida BOSCO ee Delhi iyo Save the Children ee Hyderabad si loo fududeeyo helitaankaaga xarumaha daryeelka caafimaadka.

Haddii aad ka badbaaday xadgudub galmo ama jinsi ku saleysan sida xadgudub guri, kufsi iwm, waxaad la xiriiri kartaa MSF's Umeed ki Kiran Clinic ee ku taal Delhi si aad u hesho la-talin caafimaad dhimir iyo adeegyo caafimaad oo kale.

Qorshayaasha Dowladda ee ay heli karaan qaxootiga:

- Dhalashada cusub/dhalinyarada magangalyo doonka ah/qaxootiga waxay heli karaan Mashruuca Horumarinta Carruurta ee Isku-dhifan iyo Barnaamijka Tallaalka Universal oo carruurta siiya daryeel caafimaad oo bilaash ah.
- Qaxootiga Tibetan waxay heli karaan tas-hiilaadyo caafimaad oo hoosyimaada Howlgalka Caafimaadka Reer Miyiga ee Qaranka (NHRM).
- Qaxootiga Sri Lankan waxaa lasiiyaa adeegyo caafimaad oo bilaash ah xeradooda gudaheeda, waxaana la dhigi karaa isbitaalada ku dhow dhow lacag la'aan dhalimada ama xaaladaha degdega ah.

Isbitaalada Hindiya, oo ay ku jiraan isbitaalada gaarka loo leeyahay, waa inay keydiyaan boqolkiiba qaar sariirood oo loogu talagalay bukaannada Qeybaha Dhaqaale ahaan Dacifka ah (EWS) waxayna siiyaan daryeel caafimaad oo bilaash ah Agaasinka Adeegyada Caafimaadka ("DHS") ee ku yaal New Delhi wuxuu xusay in qoysaska qaxootiga ah ee dakhligoodu ka yaryahay Rs. 8086/- bishiiba waxay xaq u leeyihiin daaweyn bilaash ah markay soo gudbiyaan shahaadada dakhliga (oo ay soo saartay DHS) tan. Dheeraad ah, xaalad deg-deg ah, isbitaaladu ma diidi karaan daaweyn sababtoo ah soo gudbinta shahaadada noocaas ah.

Si loo hubiyo cosbitaalada dawlada iyo kuwa gaarka loo leeyahay ee aad gali karto, eeg halkan: <https://tinyurl.com/yce7hvr4>

III. Xaqa Xoriyada Diinta

Hindiya waa dal cilmaaniya oo sida ku xusan Qodobka 25aad ee dastuurka Hindiya, dhammaan dadka, oo ay ku jiraan magangalyo-doonka iyo qaxootiga ku sugan gudaha Hindiya waxay xaq u leeyihiin inay sheegtaan, ku dhaqmaan oo faafiyaan caqiidada ay doortaan. Tan waxaa kale oo ka mid ah xaq u lahaanshaha diinta kale.

Intaas waxaa sii dheer, dhammaan dadka, oo ay ku jiraan qaxootiga, waxay xaq u leeyihiin inay aasaasaan hay'ado ujeedo diineed iyo sadaqo u leh awood dariiq diimeed ayna u maamusho sida sharciga qabo. Bulshooyin kala duwan oo qaxooti ah ayaa maamula Gurudwaras, Kaniisado iyo Masaajidyo ayaa ka jira Hindiya, in kasta oo lagu aasaasay caawimaad iyo taageero ururada diimeed ee maxalliga ah, waxay u shaqeeyaan si madax bannaan waxayna u furan yihiin qaxootiga inay tukadaan oo diintooda sheegaan.

IV. Xaqa Helitaanka Cadaaladda

Maxkamadda sare ee Hindiya waxay tarjuntay qodobka 14aad ee dastuurka India, kaasoo dhigaya in sharciga loo sinaado iyo in si siman loogu dhaqmo sharciyada dhammaan dadka ku nool dhulka Hindiya, inay khuseyo dhammaan dadka ay ku jiraan qaxootiga ku nool Hindiya. Dheeraad ah, Qodobka 22 wuxuu sheegayaa in nidaamka sharciga la raaco iyadoo la qabanayo shaqsi taasna waxaa ka mid ah in loo fidiyo gargaar xagga sharciga ah asaga/ayada. Markaad tahay magangalyo-doon/qaxooti ku jooga Hindiya, waxaad xaq u leedahay inaad raadsato la-talin qareen, sida uu qabo sharciga hoosta Sharciga Adeegyada Sharciga ee 1987. Haddii lagugu eedeeyo inaad dambi gashay ama aad dhibbane tahay, waa in lagu oggolaado si loo helo kaalmada sharciga si loo helo maxkamadayn cadaalad ah. Waxaad wax badan ka baran kartaa arrintan cutubka soo socda (Ref: Ch 3).

V. Xaqa Midnimada Qoyska

Xaqa midnimada qoyska waxaa loola jeedaa in xubnaha qoysku ay xaq u leeyihiin inay dib ula midoobaan kiisaska duruufaha qaarkood awgood, agu kala tagay. In kasta oo aysan jirin wax qeexitaan ah oo ku saabsan sharciyada Hindida ee la xiriira isla, Maxkamadaha Hindiya waxa oggolaadeen isu keenista qoyska, iyadoo ka horjoogsanaya duruufaha aan caadiga ahayn qaarkood.

Midnimada qoyska ee howlaha magangalyada: Xubnaha qoyska [caruurta aan qaan gaarin, waayeelka, xaaska/seyga iwm ee ku tiirsan shaqsigaas]

ee qaxootiga la qoonsan yahay, UNHCR waxay sameysaa hanaan adag oo go'aan qadarin qaxootinimo ah oo loo yaqaan "Xaaladda Derivative", oo ujeedkeedu yahay aasaasida xiriirka qoys ee ka dhexeeya labada shaqsi. Markii si guul leh loo dhiso xiriirkaas, xubinta reerka sidoo kale waxaa la siiyaa kaarka qaxootiga. Waad la xiriiri kartaa UNHCR si ay kaaga caawiso arintan.

Midnimada qoyska ee xabsiga: Markii lagu xiro / lagu xiro Hindiya, waa xaq aad u leedahay in xubnaha qoyskaaga lagu wargeliyo isku mid isla markaana loo oggolaado inay ku soo booqdaan xilliyo go'an. Haddii ilmahaagu ka hooseeyo da'da lix, isaga / iyadu waxay la joogi karaan hooyada (ama aabaha) xabsiga, marka ay gaaraan da'daas waxaa la geyn karaa xubnaha kale ee qoyska ama, hoyga hoyga, oo aan reer lahayn.

VI. Xuquuqda Is-Shaqeysi / Ku Dhaqanka Meherad / Xirfad Ku Dhaqan

Maaddaama aysan jirin qaab-dhismeed qaran, qaxootiga ku nool Hindiya sharci uma lahan inay shaqeeyaan. Maaddaama aysan qaxootigu heli karin fiisooyin shaqo ama fiisooyin ganacsi markay joogaan Hindiya, ma awoodaan inay shaqo ka raadsadaan waaxda abaabulan ama ay bilaabaan ganacsi u gaar ah waxayna inta badan helaan iyaga oo ka shaqeeya waaxda aan abaabulnayn, sida warshadaha, dhismaha iyo dukaamada maxalliga ah. Si kastaba ha noqotee, waxaa jiray kiisas yar oo ay qaxootigu awood u yeesheen inay iska diiwaangeliyaan meherado iyaga oo la kaashanaya muwaadiniinta iyo kiisas kale oo ay, UNHCR iyo la-hawlgalayaasheeda ay nolol ka helaan qaar ka mid ah qaxootiga iyada oo loo marayo dadaallada sida ILHAM iyo Silaiwali.

Kuwa haysta dukumiintiyada dhalashada ama dukumiintiyada saxda ah ee dowlada soo saartay sida LTV ama kaarka qaxootiga ee Tibet, waxaa macquul ah in shaqo laga raadsado waaxda gaarka loo leeyahay.

VII. Xaqa Hanti Lahaansho

Qaxooti ahaan Hindiya, waxaa kugu adkaan karta inaad hanti ku yeelato dalka. In kasta oo ay suurtagal tahay in la fuliyo heshiis kiro ama kireysi milkiilahaaga, waxaa laga yaabaa inaad awoodin inaad hesho dhammaan dokumentiyada looga baahan yahay lahaanshaha hantida. Ku dhaca qaybta "ajaanibta ajnabiga ah ee ku nool Hindiya", Bangiga Keydka ee Hindiya (RBI) wuxuu leeyahay siyaasad soo socota oo ku saabsan ahaanshaha hantida:

- Haddii aad tahay muwaadin **Pakistan, Bangladesh, Sri Lanka, Afghanistan, China, Iran, Nepal, Bhutan, Macau, Hong Kong** ama **Democratic Republic of Korea (DPRK)**, markaa, iyadoon loo eegin xaaladdaada deganaansho, waxaad kireyn kartaa

oo keliya guryaha ugu badnaan 5 sano; waxayna ubaahantahay ogolaanshaha RBI si loo helo ama loo wareejiyo hanti ma gurto (sida guri ama dhisme).

•Haddii aad tahay muwaadin wadan aan kor lagu soo sheegin, oo aad degan tahay Hindiya, waxaad kireysan kartaa guri ugu badnaan shan sano; sidoo kale wuxuu ka dhaxli karaa hanti ma gurto ah qof degan Hindiida.

Halka, Hindu, Sikh, Christian, Jain iyo Parsi ee bulshada laga tirada badan yahay ee ka yimid Afghanistan, Bangladesh iyo Pakistan ay awood u yeesheen inay helaan koontooyinka bangiga, waxay awood u yeesheen inay lahaadaan hanti ay leeyihiin shirkado iskaa wax u qabso ah iyo sidoo kale hal hanti ma gurto ah (sida gawaarida) in lagu fuliyo iskii u shaqeysiis iyadoo loo eegayo shuruudo gaar ah oo ku xusan ogeysiiska RBI.

VIII. Badbaadada uu bixiyo Lambarka Bulshada

Damaanada bulshada waxaa loola jeedaa qorsheyaasha sida caymiska xaaladaha degdegga ah ee caafimaadka ama hawlgabnimada ka dib hawlgabnimada iyo waxyaabo kale.

Qaxootiga badankood ee ku hoos dhaca waajibaadka UNHCRta waxay ka shaqeeyaan waaxda aan rasmiga ahayn/aan habaysnayn ee aan nidaamsanayn. Shuruucda nidaamiya xuquuqda waaxda aan habaysneyn ee Hindiya waxay siinayaan xoogaa xuquuq aasaasi ah dadka isla shaqeeya, oo ay ka mid yihiin:

- Xaq uma lihid in lagu qasbo ama lagu xiro shaqo
- Xuquuqda helitaanka mushaharka ugu yar
- Bixinta waqtiga mushaharka
- Helitaanka dheefaha hooyada
- Goob ammaan ah oo nadaafadeed
- Ka ilaalinta khataraha goobta shaqada
- Magdhawga waxyeelada soo gaadhay intii hawshu socotay
- Mamnuuca shaqada caruurta
- Xaq u lahaanshaha maxkamadaha shaqaalaha haddii uu khilaaf yimaado
- Helitaanka caymiska shaqaalaha

Si kastaba ha noqotee, ficil ahaan ma jirin dhacdooyin diiwaangashan oo qaxooti isticmaalaya sharciyadan si ay ula tartamaan loo shaqeyayaashooda. Laakiin haddii aad dareento in qofka aad u shaqayso ku khaldamay, fadlan la xiriiir hay'adda ka caawisa xagga sharciga ama la-hawlgalayaasha UNHCR SLIC/HRLN si ay kaaga caawiyaan xagga sharciga.

IX. Xuquuqda Xorriyadda Dhaqdhaqaaqa

Xuquuqda xorriyadda dhaqdhaqaaqa, in kasta oo aysan damaanad dastuuri ahayn, waa mid guud ahaan ay heli karaan dhammaan qaxootiga oo ku xiran xaddidaadyo macquul ah sida xaddidaadda dhaqdhaqaaqa dhaqdhaqaaqa danta guud, sababo la xiriira faafida cudur faafa; ama meesha rukhsad gaar ah looga baahan yahay.

Waa suurta gal inaad u safarto wadan aan ka aheyn wadankaaga hooyo, iyadoo ku xiran inaad heysato baasaboor sax ah oo ay ku siiso fiiso sax ah safaarada ay quseyso. Si kastaba ha noqotee, haddii aad rabto inaad u safarto dalkaaga hooyo ahaan adigoo magan-galyo doon ah/qaxooti ku ah Hindiya, waa inaad martaa nidaam ka duwan kii hore - fadlan tixraac buugyaraha ku saabsan xalalka raagaya ee ku saabsan isla macluumaadka.

Deeq Gaar ah Qaxootiga Gaarka ah

Bulshooyinka laga tirada badan yahay ee ka kala yimid Afghanistan, Bangladesh iyo Pakistan: iyadoo la raacayo Siyaasadda LTV, waxaad si xor ah ugu dhex guuri kartaa gobol/Territoria dhexdeeda waana inaad ku dhawaataa FRRO markii aad u wareejiyo degmo kale. Dheeraad ah, waxaa lagaa rabaa inaad u soo warbixiso FRRO sanad walba sida lagu farayo siyaasada.

Qaxootiga Tibetan waxaa loo ogolyahay inay u safraan si caalami ah iyadoo la raacayo shuruudo gaar ah iyo soo saarida "Shahaadada Aqoonsiga" ee dowlada, oo xambaarsan Shaabad "Diidmo Noqoshada Ku Noqoshada Hindiya".

Dowlada ayaa ogolaatay wareejinta xeryaha dhexdooda si loo hubiyo midnimada qoyska waxayna ogolaatay in loo wareego degsiimooyinka magaaloooyinka, iyadoo shuruud looga dhigay inay iska diiwaangeliyaan booliska deegaanka.

Kahortaga Dembiyada Sharciyada Hindiya

Shuruucda Hindida ee la xiriirta falal dambiyeed ayaa lagu dabakhi karaa dhammaan dadka ku nool dhulka Hindiya, iyadoon loo eegin jinsiyadooda ama xaaladdooda, tan waxaa ku jira qaxootiga iyo magangelyo-doonka sidoo kale.

I.Shuruucda ka dhanka ah Rabshadaha Galmada iyo Jinsiga

Rabshada galmada iyo jinsiga ku saleysan (SGBV) waxaa loola jeedaa fiicil kasta oo loo geysto si ka baxsan rabitaanka qofka oo ku saleysan caadooyinka jinsiga iyo xiriirka awooda ee sinaanta (Ref SGBV handbook). Tusaalooyinka qaarkood waxaa ka mid ah:

Rabshada Guriga

Nooc kasta oo xadgudub ah (jir ahaan, galmo, hadal ah, shucuur ama dhaqaale) oo waxyeelo u geysanaya caafimaadka jirka / maskaxda ama samaqabka dumarka ama qofkasta oo la xiriira (caruurteeda) guriga dhexdiisa, sida guurka.

Guurka Qasabka ah

Ku qasbida haweeneyda in lagu guursado iyada oo aan la rabin iyada waxaa loo tixgelinayaa nooc ka mid ah rabshadaha guriga. Afduubka gabadha, si loogu qasbo inay guursato qof iyada oo aan rabin, sidoo kale isla hoosta ayay ka dhacdaa.

Dhibaateyta Galmada ee Goobta Shaqada

Dabeecadaha aan la soo dhaweynin waxaa ka mid ah: taabasho jireed, dalbasho raallinimo galmo, dhaqan kasta oo aan la aqbali karin oo ku saabsan dabeecadda galmada ama ballanqaad / hanjabaad daaweyn kala duwan oo goobta shaqada ah.

Dhillaysiga	Dhillaysiga waa ku-takrifal galmo ama ku takrifal qof ujeeddooyin ganacsi.
Kufsi	Kufsi waa nooc ka mid ah xadgudub galmo oo badanaa ku lug leh galmo ama qaabab kale oo galmo galmo ah oo lagu sameeyo haweeney iyada oo aan ogolaansho laga helin. Oggolaanshuhu ansax ma aha haddii lagu helo iyadoo laga baqayo dhimasho/dhaawac ama marka ay bixiso haweeney ka yar 18 sano jir, maskax ahaan aan degganeyn, sakhraansan ama aan xiriiri karin.
Weerarka Acid	Ku tuurista aashitada ama u adeegsiga aashitada nooc kasta ha noqotee qof iyadoo ulajeedo ama aqoon u leh inay u badan tahay inay u keento dhaawac joogto ah/ qayb ahaan ama cillad ku timaadda qofka jirkiisa qaybo ka mid ah.
Dhibaateynta galmada	Wixii horumar ah ee galmada aan loo baahnayn, jireed/ hadal, ama dalab ku saabsan galmada.
Dabagalka	Si isdaba joog ah u raacista iyo/ama laxiriirida haweeneyda, ha ahaato jidh ahaan ama qaab elektaroonig ah (taleefan, warbaahinta bulshada, emayl iwm), iyada oo aan rabin.
Voyeurism	Markuu ninku daawado ama filim/sawirro ka qaado haweeney ku howlan ficillo jidhkeedu ku soo ifbaxayo (tusaale: maydhasho, beddelashada dharka iwm) iyadoon ogayn. Xitaa haddii haweeneydu oggolaato duubista, qaybinta isla iyada oo aan oggolaan waa dambi.
Dembiyada kale	Ku qasbid haweeney inay ku dhex fadeexeyso fagaaraha iyo ficilada anshax darrada ah ee lagula kaco dumarka.

Haddii aad ka fikireyso inaad tallaabo ka qaaddo fal la xiriira SGBV, xusuusnow: Haweeney kasta oo soo martay SGBV waxay xaq u leedahay inay soo sheegto dhacdada (hawaenka ka weyn 18 sano jir, ka warbixinta ma ahan khasab). Haddii aad go'aansato inaad ka warbixiso dhacdada, tallaabada ugu horreysa waa inaad soo gudbisno FIR (Warbixinta Macluumaadka Koowaad).

FIR waxaa xareyn kara adiga /
saaxiibkaa / xubin qoyskaaga /
markhaati dhacdada. Laakiin waxaa
la xareyn karaa oo keliya ka dib
markaad bixiso ogolaanshahaaga
inaad ku lug yeelato nidaamka
baaritaanka ee la socda
cabashada.

Cabashada xadgudubka galmada
waxaa sidoo kale lagu sameyn karaa
taleefan ama emayl. Laakiin, si loo
dhammaystiro diiwaangelinta FIR,
waa inaad tagtaa saldhig booliis.
Nuqul FIR ah ayaa lagu
siinayaa adiga oo
bilaash ah.

FIR waxaa lagu
xareyn karaa
saldhig kastoo
booliis ah mana
aha dariiqa ugu
dhow dhacdada.

Saldhigyada booliska badankood
waxay leeyihiin miiska caawinta
dumarka oo ay weheliso sarkaal
booliis marwo ah halkaas oo aad
ku xareysan karto FIR. Haddii
aysan jirin sarkaalka marwada,
waxaad codsan kartaa haweeney
booliis ah. Haddii aan la heli karin,
sarkaal haween ah ama wakiil ka
socda NGO ayaa loo wici karaa si
ay u duubaan bayaankaaga.

Sarkaalka masuulka
ka ah ma diidi karo inuu
gudbiyo FIR. Haddii ay
dhacdo diidmo, cabasho
qoran oo isaga ama
iyada ka dhan ah waxaa
loo gudbin karaa
Taliyaha Guud ee
Booliska ama
Garsooraha Garsoorka.

Haddii aad karti ahaan ama maskax
ahaan aad u dhaawacan tahay, sarkaal
booliis ah ayaa loo diri doonaa si ay
ugu duubto bayaankaaga gurigaaga
ama meeshii aad dooratay.

Haddii aad la kulanto wax rabshado galmo, waxaad toos ula xiriiri kartaa isbitaal caawimaad:

- Isbitaalka (mid gaar loo leeyahay ama mid dawladeed) kuuma diidi karo daryeelka. Waxaa looga baahan yahay inay bixiyaan gargaar deg deg ah ama daaweyn caafimaad ayna sameeyaan baaritaan caafimaad oo bilaash ah.
- Haddii aad rabto inaad kaliya ka faa'iideysato daaweyn oo aadan FIR xareynin, isbitaalku waa inuu ku wargeliyaa booliska arrintaas. Diidmadaada inaad xareyso FIR waa in la diiwaan geliyaa. Haddii aad go'aansato inaad xareyso FIR markaa waxaad la xiriiri kartaa saldhigga booliiska ama waxaad ku siin kartaa warbixintaada booliiska isbitaalka laftiisa.

II. Sharciyada Ilaalinta Carruurta

Shuruucda ilaalinta carruurta waxay khuseeyaan dhammaan carruurta ku nool Hindiya, oo ay ku jiraan carruurta qaxootiga ah. Shuruucda waaweyn ayaa khuseeya:

1. Sharciga la xiriira Caddaaladda Carruurta:

Qofka dhalinyarada ah, yacni qofka ka yar 18 sano, waxaa laga ilaaliyaa mas'uuliyadda ciqaabeed marka loo eego sharciyada dambiyada Hindida, taa bedelkeedana waxaa loo gudbiyaa habab kale oo daryeel u roon carruurta. Marka laga hadlayo dambiyada culus qaarkood, dambiilaha dhalinyarada ah ee u dhexeeya 16-18 sano waxaa laga yaabaa in loo qaado mas'uuliyad la mid ah sida qof weyn. Guddiyada ku hoos jira sharcigan oo ilaalin doona ilmaha haddii uu ku lug lahaa wax dambi ah waxaa ka mid ah Guddiga Caddaaladda Carruurta (JJB).

2. Ka Badbaadinta Carruurta Dembiyada Galmada:

Hindiya waxay leedahay sharci gaar ah oo wax looga qabanayo xadgudubka galmada ee carruurta (ka yar da'da 18 sano iyada oo aan loo eegin jinsiga). Haddii ilmuhu dhibane u yahay nooc kasta oo xadgudub galmo ah markaa xuquuqdiisa waxaa ka mid ah:

- a. **Nidaamyada u habboon ilmaha:** Dhammaan heerarka nidaamka sharciga ee dambiyada noocan oo kale ah waxay noqon doonaan kuwo lagu ixtiraamo sharafta ilmaha. Kuwaas waxaa ka mid ah: adeegsiga luqad fudud oo fudud (oo ay la socdaan adeegyada tarjumaadda, haddii loo baahdo) inta

la duubayo oraahyada ilmaha; u oggolaanshaha qof ilmuhu ku kalsoon yahay inuu raaco isaga/iyada inta lagu jiro baaritaanka caafimaadka, dhageysiga maxkamadda iwm; Qaadashada ogolaanshaha ilmaha kahor baaritaanka caafimaadka isla markaana si isku mid ah u sameyso dhakhtar dumar ah haddii dhibanaha uu yahay gabar; iyo hubinta in canugga waligiis waji laga hor keenin eedaysanaha inta hawshu socoto oo dhan.

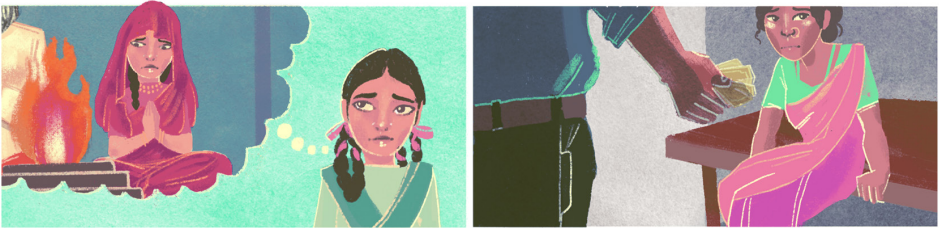
b. **Daryeelka caafimaadka degdegga ah:** Haddii ilmaha dhibanaha ah la ogaado inuu u baahan yahay daryeel caafimaad oo deg-deg ah markaa isagu ama iyadu waxay xaq u leeyihiin inay helaan daryeel caafimaad oo deg-deg ah oo bilaash ah xarunta caafimaadka ee ugu dhow (mid gaar ah ama mid dawladeed).

c. **Daryeelka iyo ilaalinta:** Haddii ilmuhu u baahan yahay caawimaad ama badbaadin, sida hoyga, markaa waa in qabanqaabintu ay sameysaa mas'uuliyiinta. Tusaale ahaan - sii ilmaha qof taageero ah, sida shaqaale NGO ah, si ay gargaar u siiso inta ay socoto baaritaanka iyo maxkamadeynta, ama ay amarto in ilmaha laga kaxeeyo haynta qoyskeeda/qoyskiisa haddii ay/ay ahayd ama ay u badan tahay lagu dhibaateeyo halkaas.

d. **Magdhaw:** Muhiim ma aha in eedeysanuhu u baahan yahay in la xukumo si loo helo magdhow, canug dhibbane ah waxaa laga yaabaa in la siiyo magdhow baahiyaha degdegga ah ee gargaarka ama baxnaaninta iyo magdhowga ugu dambeeya ee khasaaraha ama dhaawaca isaga/iyada loo geystay.

3. Guurka Caruurta:

Guurka lab ka yar 21 sano iyo haweeney ka yar 18 sano waa ka mamnuuc Hindiya. Waa dambi ciqaab ah oo xabsi adag lagu xukumay laba sano iyo/ama ganaax INR 1 lakh. Laakiin, carruurta ka dhasha guurka carruurta waa kuwo sharci ah in kasta oo aanu ansax ahayn guurka.

4. Tahriibinta:

Dhammaan dadka, ha ahaadeen lab ama dhadig, kuwaas oo ama loo adeegsan karo jir ahaan ama galmo ahaan ujeedooyin ganacsi, waxaa lagu ilaaliyaa sharciga ka ganacsiga India, iyo ka ganacsiga carruurta waxaa lagu ciqaabi karaa ugu yaraan toddobo sano. Dhibbanayaasha tahriibinta carruurta waxaa caawiya NGO-yo badan oo ay dayactirto dowladda.

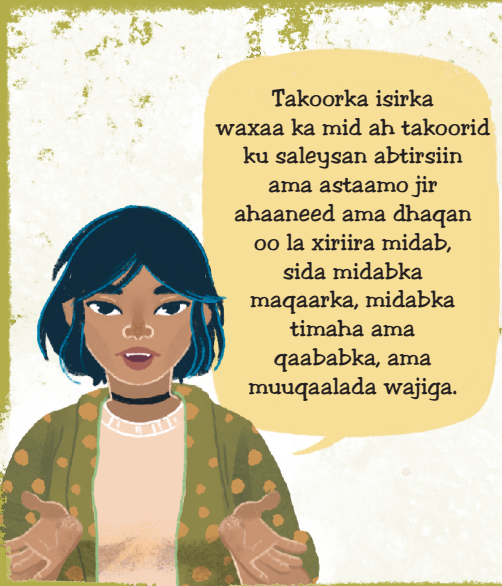
5. Filimada xunxun ee carruurta:

Sida ku xusan sharciyada tikniyoolajiyada macluumaadka ee Hindiya, daabacaadda macluumaadka anshax darrada ah ee qaab elektiroonig ah waa ciqaab. Tani waxaa ka mid ah waxyaabaha qaawan ee carruurta ku lug leedahay.

6. Shaqada Carruurta:

Hindiya gudaheeda, ka shaqeynta carruurta ka yar da'da 14 sano howlaha 'halista leh', dhammaan warshadaha, macdanta ama kaalmada guriga waa mamnuuc. Dadka qaangaarka ah ee da'doodu u dhaxayso 14 ilaa 18 waxaa loo oggol yahay in lagu shaqaaleeyo oo keliya shaqooyinka aan halista lahayn.

III. Kahortaga Takoorka Jinsiyadaha

Takoorka isirka
waxaa ka mid ah takoorid
ku saleysan abtirsiin
ama astaamo jir
ahaaneed ama dhaqan
oo la xiriira midab,
sida midabka
maqaarka, midabka
timaha ama
qaababka, ama
muuqaalada wajiga.

Sida uu qabo sharciga Hindida, dhiirrigelinta cadaawadda ka dhexeysa kooxaha kala duwan ee ku saleysan diinta, jinsiyadda, goobta dhalashada, deganaanshaha, luqadda iwm waa dambi. Kahortaga midabtakoorka isirku wuxuu ku egyahay ajaaniibta ay kujiraan magangalyo-doonkajooga Hindiya. Haddii lagu geystay dhib takoor midab, waxaad FIR ku xareyn kartaa saldhigga booliiska. Waxaa lagugula talin lahaa inaad fayl garaysato cabashada ka dib markaad u dhawaato hay'adda bahwadaagta la ah UNHCR India - SLIC/HRLN, maadaama laga yaabo inay si fiican kaaga caawin karaan hawsha.

IV. Kahortaga Tahriibka

Sida ku xusan UNHCR qaar ka mid ah dhibbanayaasha ama dhibbanayaasha tahriibinta waxay ku dhici karaan qeexidda qaxooti ku jira Heshiiska Qaxootiga, tusaale ahaan:

- Qofka dibedda laga tahriibay, waxaa laga yaabaa inuu ka baxsaday tahriibiyayaashiisa wuxuuna u baahan karaa badbaadin caalami ah oo waddanka uu hadda joogo.
- Qofka lagu dhex tahriibay wadankiisa gudhiisa, waxaa laga yaabaa inuu ka soo baxsaday tahriibiyayaashiisa isla markaana uu aaday dibadda isagoo raadinaya badbaadin caalami ah.
- Shaqsi laga yaabo inaan weli la tahriibin, laakiin wuxuu ka baqayaa inuu noqdo dhibbane tahriib wuxuuna u cararaa dibadda isagoo raadinaya badbaadin caalami ah.

Tahriibintu waa ka ganacsiga bini'aadamka iyadoo looga dan leeyahay xoog lagu muquunin addoonsiga galmada, am dhiig-miirashada galmada ganacsiga ee tahriibiyaha ama kuwa kale. Dadka laga ganacsado waxaa lagu qasbay inay u shaqeeyaan ama u adeegaan tahriibiye ama kuwa kale.

Fadlan ku sharax wareysigaaga Go'aaminta Xaaladda Qaxootinimo (RSD) haddii uu jiray qof saddexaad, sida wakiil, oo ku lug lahaa imaatinkaaga Hindiya, iyo haddii ay heleen guddi halkaan lagu keenay. Fadlan sidoo kale sheeg haddii saameynta khibraddii tahriib ee hore ay ka dhigeysa mid aan loo dulqaadan karin inaad ku laabato dalkaaga.

Haddii, adiga oo ah dhibbane tahriib ah, aad gasho dhulka Hindiya adoo ku xadgudbaya baasaboorka ama sharciyada la xiriira soo gelitaanka, sharciyada looma maleynayo in lagaa qaado lagana hortago adiga iyo maamulka waa inay ku siiyaan nooc ka mid ah ilaalinta. Hay'adaha qaarkood oo aad ula xiriiri karto caawimaadda waxaa ka mid ah:

- Booliska ama saraakiisha kahortaga tahriibinta Nodal ee ay magacawday Wasaaradda Arimaha Gudaha (dhamaan goobahooda waxaa laga heli karaa halkan:

www.mha.gov.in/sites/default/files/NODAL-OFFICERS-AHT-111011.pdf

- Unugyada Ka-Hor-tagga Dad-Ganacsiyeedka (AHTUs) (waxaa laga heli karaa dhammaan gobollada, liiska loogu talagalay Delhi waa kan:

www.nlr.org/delhi-police-anti-human-trafficking-units-ahtu/.

Liiska AHTUs ee gobolada kale fadlan la xiriir saldhig boolis ama NGO u shaqeeya dhibanayaasha tahriibinta dadka.

- NGO-yada Liiska ururada samafalka ee taageera dhibanayaasha tahriibinta dadka waxaa laga heli karaa bogga 159 halkan:

www.un.org/ruleoflaw/files/Compendium_of_Best_Practices_by_NGOs=1. Pdf

Haweenka iyo Carruurta aan haysan dukumiintiyada aqoonsiga iyo dukumintiyada safarka (sida baasaboora ama fiiso), haddii lagu helo inay yihiin dhibanayaal ka ganacsiga, laguma soo oogi karo sharciga Hindiya ee la xiriira ajaanibta la xirirta. Dhibbanayaasha waxaa lagu hayn karaa guryaha “Ujjawala”, guryaha hoyga ama carruurta halkii laga heli lahaa guryaha hoyga.

Fadlan maskaxda ku hay in masuuliyiintu ay damacsan yihiin inay dib kuugu celiyaan wadankaagii hooyo duruufahaas oo kale, sidaa darteed, waxaa muhiim ah inaad sheegto inaad tahay magangalyo doon ama aad rabto inaad iska diiwaangeliso UNHCR si lagu ulaaliyo. Xitaa markaa, haddii mas'uuliyiintu ku adkaystaan, hubso inaad codsatay qareen/qareen caawimaad sharci iyo intaas ka dib, u sharax xaaladahaaga qareenka.

V. Helitaanka Maxkamadaha iyo Kaalmo Sharci

Helitaanka cadaaladda waxaa ka mid ah xaq u yeelashada booliska, maxkamadaha, hay'adaha kale ee xukuma iyo kaalmada sharciga ee bilaashka ah. Qof walba, oo ay ku jiraan magangalyo-doonka, waa u siman yihiin sharciga hortiisa sharciyada oo dhanna waa in si siman loogu dabaqaa. Gaar ahaan, sharciyada Hindiya ee laxiriira falalka ciqaabta ah waxay khuseeyaan dhammaan dadka ku nool dhulka Hindiya, iyadoo aan loo eegin jinsiyadda. Tani waxay ka dhigan tahay in haddii dambi lagugu sameeyo sharciyadan adiga kugu saabsan, waxaad la xiriiri kartaa booliska iyo maxkamadaha si ay kaaga saxaan.

Markaad tahay magangalyo-doon ama qaxooti, haddii aad u baahan tahay caawimaad sharci wixii dhibaato sharci ah oo aad kala kulanto Hindiya ama haddii aad dhibane u ahayd dambi ama lagugu eedeeyo inaad dambi ka

gashay Hindiya, waxaa lagu oggol yahay inaad codsato sharci bilaash ah gargaarka Haddii aad ku habboon tahay mid ka mid ah qaybaha soo socda:

- Dhibbane ka ganacsiga dadka ama shaqo khasab ah
- Dhibbane masiibo wadareed, abaar ama masiibo warshadeed
- Qofka dakhligiisu kayar yahay 5 Lakh INR sanadkiiba (xaddidan way ku kala duwan tahay gobol kasta oo Hindiya ka mid ah)
- Qofka la hayo, oo ay ku jiraan ilaalinta guryaha ilaalinta
- Haweenka ama Carruurta
- Qof maskaxda ka jiran
- Qofka naafada ah
- Dhibbanerabshado qowmiyadeed ama xasuuq xun

Si loo helo qareennada, waxaad sameyn kartaa waxyaabaha soo socda:

- U tag degmada ama Maamulka kaalmada sharciga si aad u hesho caawimaad ama waxaad la xirii kartaa hay'adda UNHCR ee ay wada shaqaynta leeyihiin SLIC/HRNLN, si ay ugu magacaabaan qareen kiiskaaga.
- Kireyso garyaqaan qaas ah, si kastaba ha noqotee, maskaxda ku hay kharashka maaddaama habka dacwadaha ee maxkamadaha Hindiya ay qaadan karto waqti dheer waxaana jiri kara dhageysiyo badan oo kiiskaaga ah.
- Haddii aad u baahan tahay caawimaad xagga sharciga ah oo ku saabsan habka aad u dalbanayso magangelyada ee UNHCR ee Socdaalka iyo Magangelyada (MAP).

Haddii ay dhacdo in lagu xiro ama aad halis ugu jirto masaafurin

Dastuurka Hindiya wuxuu u dammaanad qaadayaa Xuquuqda Noloshaha aasaasiga ah dhammaan dadka ku nool dhulka Hindiya, oo ay ku jiraan magangalyo-doonka iyo qaxootiga; tanna waxaa ka mid ah xuquuqda in aan si sharci darro ah ama xarig la'aan loo xiri karin.

Waa Maxay Xabsi?

Qofka xiran wuxuu ku kooban yahay meel cayiman, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn xarumaha lagu hayo socdaalka iyo xabsiga. Waxaa jiri kara laba sababood oo qofka loo xirayo:

- Maxkamad dambiyeed ama geedi socod (tan waxaa sidoo kale loo yaqaan xabsi); iyo
- Ku xadgudubka sharciyada socdaalka (oo sidoo kale loo yaqaan xarigga socdaalka).

Heshiiska Qaxootiga wuxuu aqoonsan yahay shuruudaha qofka lagu qasbayo inuu ka qaxo gurigiisa waxaana ku xusan in dadka ku soo galaya dal si sharci darro ah magangalyo aan loo qaadan karin inay ku xad gudbeen sharciyadeeda socdaalka; sidaas darteedna, lama xiri karo.

Si kastaba ha noqotee, ficil ahaan, Hindiya, halkaas oo sharciyada socdaalka ay qayb ka yihiin sharciyada dambiyada, magangalyo-doonka iyo qaxootiga soo galaya waddanka iyagoon haysan dukumiinti sax ah, ama kuwa dukumiintigooda dhacay ay halis ugu jiraan in si dambi ah loogu maxkamadeeyo qodobo kala duwan oo ka tirsan Sharciyada Ajaanibta, 1946.

Waa maxay Tarxiil?

Marka mas'uuliyiinta Gobolku ay u dhaqmaan si ula kac ah inay hubiyaan ka saarista qof aan dhalasho ahayn oo ka soo jeeda asaga/ayada oo ka soo jeeda

dhulka Gobolkaas, waxaa loo yaqaan masaafurin. Tan waxaa ka mid noqon kara qaxootiga. Ku noqoshada qasabka ah ee dalkooda hooyo waxay u horseedi kartaa waxyeelo daran iyo xadgudubyo kale oo xuquuqul insaanka ah sidaas awgeedna waxay noqon doontaa mid xadgudub ku ah mabda'a dib-u-celinta ee ka mamnuucaya waddamada inay dadka ku celiyaan meel ay halis ugu jiraan inay la kulmaan cadaadis.

Tarxiil goorma ayey fiicantahay?

Xaaladaha keli ah ee qaxootiga la masaafurin karo waa inay:

- Haddii qaxootiga lagu xukumay dembi gaar ah oo weyn oo aan ahayn socdaal ama soogalooti (sida dil, ka ganacsiga hubka iwm); ama
- Haddii ay khatar ku yihiin amniga qaran ee waddan, laakiin ay lagama maarmaan tahay in si buuxda loo tixgeliyo dhammaan duruufaha kiiska noocan oo kale ah; ama
- Magangelyo-doone codsigiisa qaxootinimo loo diiday ka dib nidaamka sharciga; ama
- Qaxooti la aqoonsan yahay sidoo kale waa la tarxiili karaa haddii sharcigiisa qaxootinimo la kansal gareeyay ama haddii asal ahaan uu ku helay sharci qaxootinimo qaab aan cadaalad ahayn.

Haddii kiiskaagu maxkamad sugayo, qareenkaagu waa inuu si gaar ah uga codsadaa garsooraha inuusan amrin masaafurin. Qareenkaaga ayaa sameyn kara doodaha soo socda:

Adoo xusaya dhibkii iyo dhibaataadii aad horey uga soo kulantay wadankaaga iyo sidoo kale tan ay u badan tahay inaad la kulanto haddii lagugu qasbo inaad soo noqoto.

Sharaxaad ka bixin doonta wixii dhibaato ah ee mustaqbalka ama halista waxyeello ee aad la kulmi karto markii aa soo noqotid, iyo difaac la'aanta aad waddankaaga uga haysato (dawladda).

Xiriirka qoyskaaga ee Hindiya, oo muujinaya shucuurtaada ama ku tiirsanaanta dhaqaale ee iyaga ku tiirsan.

Xaalado caafimaad oo culus oo aadan awoodin inaad ku hesho daaweyn sax ah wadankaaga hooyo.

Bixinta faahfaahinta isbeddelada la taaban karo ee ku saabsan duruufahaaga shaqsiyeed ama xaaladda waddankaagii hooyo taasoo u horseedi karta dalab cusub ama xoog leh oo qaxootinimo.

Iyaga oo ku doodaya in dalabkaaga magangalyo uu u baahan yahay dib u qiimeyn ama in si khaldan loo go'aansaday.

Haddii garsooruhu wali sii wado inuu soo saaro amar masaafurin, waxaad rafcaan uga qaadan kartaa maxkamad sare si aad uga soo horjeesato go'aankan.

Haddii lagaa masaafurinayo Hindiya, markaa waxaad wajihi kartaa arrimaha soosocda xafiiska socdaalka Hindiya:

- Ciqaab ayaa lagugu soo rogi karaa adiga oo xad-dhaaf ah xad-dhaafka fiisahaaga (oo lagu xisaabiyo maalin kasta),
- Hay'adaha socdaalka ee Hindida ayaa liiska madow kugu dari kara ilaa xad sida ay u aragto inay ku habboon tahay Wasaaradda Arrimaha Gudaha,
- Haddii liiska madow lagu daro, mas'uuliyiinta Hindiya waxay kuu diidi karaan inaad dib ugu soo laabato Hindiya mustaqbalka.

Liistada madow waxay noqon kartaa mid dhibaato leh haddii aad rabto inaad isku daydo inaad ka baxsato dalkaaga hooyo mar labaad mustaqbalka, yacni haddii ay dhacdo in cadaadiska aad **la kulanto uu kordho ama xaaladda waddankaagu ka sii darto**; ama xitaa haddii aad rabto inaad u safarto Hindiya si aad u hesho baahi caafimaad, laakiin haddii aad ku jirtay liiska madow **waxaa lagu diidi** karaa gelitaanka muddadaas.

Sida Looga Fogaado Xiritaanka?

Haysashada dukumiinti UNHCR (UCC ama Kaarka Qaxootiga) ama dukumenti dowladeed (sida fiiso muddo dheer ah, dukumintiga qaxootiga ee Tibetan, Aqoonsiga qaxootiga ee Sri Lankan) waxay yareyn kartaa halista in la xiro. Booliska ama FRRO waxay awood u leeyihiin inay hubiyaan dukumiintiyadan oo ay hubiyaan, iyo sidoo kale inay codsadaan wixii dukumiinti dheeraad ah. In kasta oo dukumiintiyada UNHCR loo tixgeliyey arrimo bini-aadamnimo, haddana dawladda si rasmi ah uma aqoonsana umana dammaanad qaadno magan-gelyo-doonka xasaanad ka qaadista ama masaafurinta.

Marka fiisahaagu dhammaado, FRRO wuxuu bilaabi karaa inuu kugula soo xiriiro emayl, wicitaanno taleefan ama shakhsi ahaan inuu ka baxo Hindiya Haddii aad la kulanto hanjabaad xarig ama Tarxiil ah, fadlan isla markiiba la xiriir UNHCR ama SLIC.

Magangalyo-doonka iyo qaxootiga waxay wajahayaan halista xarig aan xadidneyn maadaama aysan suurta gal aheyn in lalakaashado safaarada ay quseyo si loo bilaabo dacwada masaafurintooda.

Hadday masuuliyiintu ku adkaystaan inay u dhowaadaan safaaraddaada, u sharax xaaladdaada magangalyo-doone ahaan ee Hindiya oo ka codso inay u oggolaadaan dhexgalka UNHCR iyo qareenkaaga.

Haddii dalabkaaga magangalyo la diido rafcaan ahaan, kiiskaaga waa la xirayaa mana awoodid inaad ka faa'iideysato ilaalinta UNHCR. Tani waxay khatar gelin kartaa xarig iyo masaafurin. Haddii lagu xiro ama lagu xiro, waa inaad u tagtaa hay'adaha ka caawiya arrimaha sharciga oo aad qareen u qabataa dacwadaada.

Xuquuqdaada Ku Xidhan

Haddii lagugu xiro Hindiya, waxaad leedahay xuquuq cayiman:

Xaqa in lagu ogeysiyo Sababaha Xiritaanka:

Sarkaalka booliiska, inta uu ku xirayo, waa inuu kugu wargeliyaa nooca dembiga lagugu eedeeyay inaad gashay.

Xuquuqda Helitaanka Talo Bixin Sharci: Sida ku xusan Cutubka 3aad, magangelyo-doonka iyo qaxootiga ku jira xabsiga waxay xaq u leeyihiin adeegyo sharciyeed oo bilaash ah iyo inay qareen joogaan inta lagu jiro dhammaan dacwadaha booliska iyo maxkamadda. Meesha qareenka noocan oo kale ah aan la siinin, waxaad kala hadli kartaa rugaha kalkaalinta sharciga ee booqanaya xabsiga ama sarkaalka xabsiga ee masuulka ka ah.

Xaqa Loo Leeyahay Xubnaha Qoyska ee Xiritaanka:

Sida sharcigu dhigayo, qofku wuxuu xaq u leeyahay in qof ehel ah ama saaxiib ah oo asaga/ayada uu u sheego si loogu sheego xarigiisa.

Xuquuqda Dib U Eegista Garsoorka: Qofka waa in lagu hor keenaa maxkamad horteeda 24 saacadood gudahood marka la xiro, si garsooraha uu u fiirsado uguna fiirsado soo qabashada.

Xuquuqda Magdhowga: Haddii si qalad ah lagu xiray waxaad heli kartaa magdhow lacageed oo loogu talagalay xadgudubka xuquuqdaada aasaasiga ah ee nolasha iyo xorriyadda qofka. Waxaad sidoo kale dalban kartaa magdhow kiisaska xubnaha qoyskaaga uu ugu dhinto naxariis darada booliiska intuu xabsiga kujiro, ama intuu shaqada xabsiga kujiro.

Xuquuqda Helitaanka Nidaamyada Magangelyada: Maxkamadaha Hindiya waxay xukummo kala geddisan ku aqoonsadeen doorka UNHCR ee ilaalinta qaxootiga waxayna u oggolaatay magangelyo-doonka inay la xiriiraan UNHCR si ay u go'aamiso xaaladdooda qoxootinimo iyadoo ku hoos jirta waajibbaadkeeda.

Xuquuqda kale

- Xaqa inaad ugu noolaato sharaf aadanaha
- Xaqa caafimaadka iyo daaweynta
- Xaq u leedahay maxkamad deg deg ah
- Xukun ama soo saaris tijaabo ah haddii lagugu xukumo muddada ugu badan ee xukunka
- Kahortaga aaladaha xakamaynta (silsiladaha, silsiladaha, birta iwm)
- Ilaalinta jirdil iyo daryeel xumo loogu geysto xabsiyada
- Xaqa damaanad qaadka inta lagu jiro mudada racfaanka
- Xaq u lahaanshaha inaad kula kulanto xubnaha qoyska aagaga kulanka ama aad ku wacdo taleefan/ shirar fiidiyoow
- Waxaad xaq u leedahay inaad hesho la-talin maskaxeed ama cilmi nafsii ah haddii aad ka cabato arrimo la xiriira caafimaadka maskaxda
- Xaqa aad u leedahay inaad hesho badbaadada mas'uuliyiinta gobolka haddii lagaa tahriibiyo Hindiya ama aad halis ugu jirto in lagag tahriibiyo Hindiya

Haddii ay jiraan wax xadgudub ah oo xuquuqdan ah, waxaad la xiriiri kartaa mid ka mid ah kuwan soo socda si aad gargaar u hesho:

- Hay'ada fulinaysa UNHCR ee SLIC/HRLN
- Garyaqaan gaar ah
- Bulshooyinka caawiya sharciga
- Unugyada kaalmada sharciga ee Jaamacadaha Sharciga ee Hindiya oo idil
- NGO-yada sida:
 - Lawyers Collective, New Delhi
 - Commonwealth Human Rights Initiative (CHRI), Delhi and Kolkata
 - iProbono, New Delhi
 - Multiple Action Research Group (MARG), New Delhi
 - South Asia Human Rights Documentation Center (SAHRDC), New Delhi
- Majlis, Mumbai
- Counsel to Secure Justice (CSJ), New Delhi

Maxaa ku dhacaya midnimada qoyska ee xabsiga?

Haddii xubno kale oo qoyskaaga ka mid ah lagugu haysto Hindiya, markaa carruurta ilaa lix sano jir ah waxay la joogi karaan hooyadood oo hadhow waxaa la geyn karaa qof qaraabo ah, haddii hooyadu rabto, ama xarun ay ilaaliso Waaxda Daryeelka Bulshada . Markay hooyadu u qalmin inay daryeesho ilmaha, markaa ilmuhu wuxuu la joogi karaa aabbahood ilaa lix jir, ka dib waxaa loo diri karaa qoyskooda meel ka baxsan xabsiga ama hoyga hoyga haddii aysan haysan meel kale. loo aado. Carruurta qaxootiga ah ayaa inta badan lagu hayaa guryaha hoyga inta waalidkood ay ku jiraan xabsiga.

Fadlan la soco in xabsiyada Hindiya loo kala soocay jinsi ahaan, yacni ragga iyo dumarka waxaa lagu hayaa baalashooyin gaar ah oo xabsiga ah waxayna la macaamili karaan duruufo gaar ah oo keliya.

Damiin

Damiinku waa si kumeel gaar ah oo eedeysane looga sii daayo xabsiga dacwad ciqaabeed halkaas oo maxkamaddu aysan weli go'aan ka gaarin kiiska.

Shuruudaha damiinashada badanaa waxaa ka mid ah:

- Lacag dhigasho,
- Dammaanad ka timid 'qof kale' inaad ka soo muuqan doontid maxkamadda dhegeysiyada mustaqbalka.
- Xayiraadaha kale ee xorriyaddaada dhaqdhaqaaqa ama soo gudbinta shuruudaha waxaa soo rogi kara maxkamadda.

Xaaladaha dambiga lagu sii deynkaro (sida wadista degdegga ah, khalkhalka goobta cibaadada, u hanjabaadda shaqaalaha dawladda iwm), damiinku waa arrin sax ah. Si kastaba ha noqotee, dembiyada ku xusan Sharciga Shisheeyaha waa kuwo aan lagu sii deyn karin dabeecadda oo ikhtiyaar u siinta dammaanad qaadka waxaa leh sarkaalka booliiska ee mas'uulka ka ah ama garsooraha. Sidaa darteed, waa muhiim in qareenkaagu soo bandhigo doodo adag si uu qiil ugu helo dammaanadda adiga.

Guud ahaan waxaa jira dabacsanaan badan oo ay maxkamaduhu u muujiyaan haweenka iyo carruurta haddii ay dhacaan dambiyada aan la damiinan karin.

Qareenadaadu waa inay guud ahaan doodaan iyagoo ku saleynaya sharcigaaga magangalyo doon ama qaxooti iyo baahida loo qabo in lagu daayo ilaalinta UNHCR.

Waxaa jira kiisas kala duwan oo maxkamadaha Hindiya ay aqbaleen doodaha noocaas ah oo ay dammaanad ku siiyeen.

Maxaa dhacaya haddii lagugu xukumo?

Markii lagugu xukumo dambi maxkamad dhexdeeda, waxay ka dhigan tahay in lagugu helay dambi aad gashay oo aad bixin doonto ganaaxa isla markaana aad fulin doonto xukunkii loogu talagalay dembiga la galay.

Sikastaba, ajnabi ahaan, waxaa macquul ah xitaa markaad dhameyso xukunkaaga, in lagugu sii hayn doono ilaa waqtigaas lagaa masaafurinayo wadankaaga hooyo. Aad ayey muhiim u tahay inaad maxkamadda fahamsiid halista aad la kulmi karto markii lagu soo celiyo oo aad codsato in lagu wareejiyo UNHCR si lagu ilaaliyo, taas oo markaa kuu tilmaami doonta xalka suurtagalka ah Waxaa lagugula talinayaa inaad iska diiwaangeliso UNHCR waxyar kadib markaad timaado India, si loo yareeyo khatarta xarig iyo masaafurinta.

Xalalka Muddada Dheer

Aqoonsiga qaxootinimo waxaa loola jeedaa inay tahay xal ku meel gaar ah oo laga ilaaliyo shaqsiga halista waxyeelada halista ah ee dalkiisa / asalkeeda, sidaas darteed, helitaanka xalka muddada dheer, waara waa muhiim.

Dalal kala duwan ayaa leh xalal kala duwan oo la heli karo; Hindiya gudaheeda, maadaama uusan jirin sharci gaar ah oo xukuma joogitaanka qaxootiga, xalalkan muddada-dheer laguma qeexin. Sidaa darteed, xalka aad heli karto wuxuu ku xirnaan karaa arrimo kala duwan, oo ay ku jiraan jinsiyaddaada, diintaada, taariikhda imaatinkaaga Hindiya, iyo wixii la mid ah.

Guud ahaan, saddexda xal ee waara / muddada-dheer waa dib-u-noqoshada ikhtiyaariga ah, is-dhexgalka maxalliga ah, iyo dib u dejinta.

1. Dib-u-noqoshada ikhtiyaariga ah ee waddanka asalka ah

Dib u noqoshada ikhtiyaariga ah waxay ka dhigan tahay, ka dib markuu tixgeliyo dhammaan macluumaadka la heli karo ee ku saabsan xaaladaha waddanka asalka ah, qaxooti inuu sameeyo go'aan madax-bannaan inuu ku laabto waddankiisa. Tani waxay noqon kartaa dib u celin abaabulan, yacni meesha UNHCR ama dowlada ama hay'ad kale ay caawiso qaxootiga; ama dib u celin lama filaan ah, halkaas oo qaxootigu si fudud u raaco duulimaad ama gaadiid kale oo uu dib ugu laabto. Dib ugu noqoshada waa inay noqotaa mid ikhtiyaari ah, amaan ah oo sharaf leh, sidaa darteed markaad

ku noqotid wadankaaga ilaaladaada qaran si buuxda ayaa laguugu soo celinayaa.

A. UNHCR Aqoonsatay Qaxooti

Haddii aad tahay qaxooti laga aqoonsan yahay UNHCRta Hindiya oo aad jeceshahay inaad ku laabato dalkaagii hooyo, UNHCR waxay kaa caawin kartaa isla sidaan oo kale. Hawshu waa sida soo socota:

- Waxaad u baahan doontaa inaad codsi ku soo dirto emayl/boostada ama ka wac lambarka lacag la'aanta ah ee UNHCR.
- UNHCR waxay sameyn doontaa wareysi si ay ugala hadasho soo noqoshadaada iyo sababaha aad ku dooratay inaad ku noqoto. UNHCR sidoo kale waxay kuula socodsiiin doontaa xaaladaha wadankaaga hooyo waxayna hubin doontaa inaad ku noqonayso adoo raali ka ah. Waxaa lagu weydiin doonaa inaad saxaaxdo Baaqa iyo Foomka Dib-u-Celinta Iskaa ah (VRF).
- Dhanka kale, waa inaad sidoo kale u tagtaa safaaraddaada si aad u soo iibsato dukumiintiyada aqoonsi oo cusub. Hubso inaad carruurtaada ka diiwaangeliso safaaradda, haddii ay ku dhasheen Hindiya.
- Markay UNHCR xirto kiiskaaga, waxaa lagu siin doonaa waraaqo taageero ah oo ay tahay inaad u kaxaysato FRRO/FRO intaad dalbanaysid ogolaanshahaaga bixitaanka. Iyada oo ku saleysan warqadda taageerada UNHCR, FRRO/FRO waxay kaa dhaafi kartaa muddadaada ganaaxa.
- Haddii aad haysato kaarka qaxootiga ee UNHCR, waxaad sidoo kale heli kartaa kaalmada maaliyadeed si aad u daboosho kharashka safarkaaga iyo kharashka dib-u-dhexgalka waddankaaga illaa xad. Qadarka caawimada waxaa go'aamin doona UNHCR waana laguugu soo sheegi doonaa adiga.

Fadlan la soco haddii go'aankaaga qaxootinimo ay sugayso, oo aad rabto inaad ku laabato dalkaaga, UNHCR waxaa laga yaabaa inaysan awoodin inay ka caawiso dib u noqoshadaada xagga taageerada maaliyadeed iyo inay sii joogi karto taageerada ganaax-wanaagga.

Tusaalooyinka qaar ee adeegyada kaalmada iskaa-u-noqoshada ikhtiyaari ah ayaa lagu muujiyey jadwalka soo socda

Soo laabashada Afgaanistaan

Dowladda Afgaanistaan, Wasaaradeeda Qaxootiga iyo Dib u celinta (MoRR), UNHCR iyo Ururka Caalamiga ah ee Socdaalka (IOM) waxay bixiyaan kaalmada imaatinka imaanshaha dadka reer Afgaanistaan ee soo noqonaya kuwaas oo isugu jira deeqo lacageed, baaritaan caafimaad, talaal, iyo latalin macluumaad. IOM waxay sidoo kale siisaa tababarro xirfadeed iyo fursado shaqo kuwa ku soo laabanaya gobollada Kabul, Herat, Nangarhar, Balkh, Kandahar, Baghlan iyo Laghman.

Fadlan booqo bogga MoRR wixii macluumaad dheeraad ah: <https://morr.gov.af/en>

UNHCR India waxay leedahay bar ay kujiraan macluumaad ku saabsan gobolada Chin iyo Sagaing ee Myanmar (oo ay ku nool yihiin qowmiyadaha ugu badan ee qaxootiga qowmiyada Chin). UNHCR waxaa laga yaabaa inay kaa caawiso ku noqoshada Myanmar.

Wixii macluumaad dheeraad ah la xiriir UNHCR ama booqo: <https://help.unhcr.org/india/information-for-chin/>

Chins ka soo qaxay Myanmar

Qaxootiga soo laabtay

Dowladda Soomaaliya waxay leedahay Siyaasad ku saabsan Qaxootiga-soo-laabtay si loo hubiyo amniga, taageerada sharciga, dukumiintiyada, kaalmada guryaha iyo ka mid noqoshada fursadaha dadka soo laabanaya.

Fadlan la xiriir safaaradda Soomaaliya ee Hindiya si aad u hesho macluumaad dheeraad ah: <https://www.facebook.com/SomaliainIndia/>

Xafiiska IOM ee Ciraaq wuxuu ka caawiyaa dadka soo laabanaya taageerada soo dhaweynta ee garoomada diyaaradaha ee Baqdaad, Basra, Erbil iyo Sulaymaniyah, waxayna bixisaa kaalmo lacageed, tababar xirfadeed, iyo shaqo, ganacsi, guriyeyn iyo taageero caafimaad sidoo kale.

Booqo boggooda si aad u hesho macluumaad dheeraad ah: <https://iraq.iom.int/iom-iraq>

Soo laabashada Ciraaq

B. Qaxooti ay Aqoonsantahay Dowlada

Qaxootiga ay dowladdu aqoonsan tahay ayaa sidoo kale iskood ugu noqon kara dalkooda. Waxay marka hore u baahnaan lahaayeen inay la xiriiraan safaaradooda ay quseyso si ay u helaan taakulayn kadibna ay booqdaan FRRO/FRO si ay uga helaan ogolaansho bixitaan.

Laakiin haddii aad tahay qaxooti Sri Lanka ah, waa inaad raacdaa talaabooyinkan si aad ugu laabato Sri Lanka:

Xerada Sri Lankan Qaxootiga	Qaxooti Sri Lankan ah oo aanxero ahayn
<ul style="list-style-type: none">• U tag xafiiska UNHCR Chennai kana codso dib u celinta• UNHCR waxay kula sameyn doontaa wareysi si ay u xaqiijiso in soo noqoshadaadu ay tahay mid ikhtiyaari ah iyo inay kuu sharaxdo nooca caawimaad ee aad heli karto.	<ul style="list-style-type: none">• Qaxootiga aan ku jirin kaamka, yacni kuwa aan ka diiwaan gashanayn xero ama kuwa doortay inay ku noolaadaan banaanka kaamamka, waa inay la xiriiraan Wakiilka Dhaqancelinta ee Chennai si dib loogu celiyo oo aysan la xiriirin UNHCR.• Qaxootiga aan ku jirin kaamamka waa inay sidoo kale ka soo iibsadaan ogolaanshaha bixitaanka FRRO/FRO.• Fadlan ogow: Ganaax waqti-joogitaan ah ayaa mas'uuliyiinta Hindiya ku soo rogi doonaan qaxootiga aan xerada ku jirin, si kastaba ha noqotee, haddii aad timid Hindiya kahor Janaayo 09, 2015 waxaad codsan kartaa in laga cafiyo.
<ul style="list-style-type: none">• Qaxootiga aan haysan baasaboorka Sri Lankan waxay isticmaali karaan dukumiinti hal safar oo hal waddo ah (ETD) oo ay soo saartay kuxigeenka Xafiiska Sare ee Sri Lanka ee Chennai.• Markii aad timaaddo Sri Lanka, waxaa lagu siin karaa gargaar qaab ah waxyaabaha aan cuntada ahayn, taageerada hoyga aasaasiga ah ee isuduwidada dowladda iyo jilayaasha kale. <p style="text-align: center;">Wixii macluumaad dheeraad ah booqo: https://help.unhcr.org/india/voluntary-repatriation-to-sri-lanka/</p>	

2. Dib u Dejinta Dalka Saddexaad

Dib u dejinta dal seddexaad waa qeyb ka mid ah dadaalka beesha caalamka ee ku aaddan wadaagista mas'uuliyadda qaxootiga. Dib udajintu waxay siisaa qaxootigu xuquuq la mid ah tan muwaadiniinta ku raaxaystaan, waxayna badanaa lashaqeysaa fursad ay ugu dambayntii ku noqon karto dhalasho wadan.

A. Dib u Dejinta ay kafaala qaadayso UNHCR

Dib udajintu maahan xuquuq otomaatik ah oo ay heli karaan dhamaan qaxootiga, UNHCR na waxay kula talin kartaa oo kali ah kiisaska dib udajinta iyadoo ku saleyneysa shuruudahooda caalamiga ah iyo waliba xaaladaha ay soo rogeen wadamada dib udajinta. Go'aanka ugu dambeeya waa kan wadanka dib

udajinta. Waqtiga aad ku qaadatay India maahan shuruud dib udejnin. Qeybaha dib udejinta qaarkood waa:

Some resettlement categories are:

- Haweenka iyo Gabdhaha khatarta ku jira
- Carruurta iyo Dhallinyarada qaangaarka ah ee Khatarta ku jirta
- Kuwa ka badbaaday Jirdilka iyo/ama Rabshadaha
- Mideynta Qoyska
- Daaweyn caafimaad lagama heli karo wadanka magan galyada
- Baahiyaha Sharciga iyo/ama Jirka Ilaalinta (tarxiilka ama halista xarig)

B. Wadooyinka kale ee Dib-u-dejinta Waddanka Saddexaad

Dib-u-dejinta ay kafaala qaadayso UNHCR ka sokow, qaxootigu waxay u guuri karaan waddan saddexaad iyaga oo taageero iyo maalgelin ka helaya maalgalinta gaarka loo leeyahay ama dawladda. Tan awgeed, waddan kastaa wuxuu leeyahay tilmaamo iyo habraacyo u gaar ah, qaxootiga waxaa laga filayaa inay si toos ah ula tashadaan Safaaradda ama Qunsuliyadda waddanka kafaala qaadaya shuruudo gaar ah ka dibna ay helaan fiisaha ama dukumintiyada lagama maarmaanka ah. Tusaalooyinka dariiqyadan waxaa ka mid ah: Fiisooyinka Bani'aadamnimada, Ogolaanshaha Bani'aadamnimada, Damaanad-qaadka Bulshada, Isukeenista Qoyska iwm.

3. Isdhexgalka Deegaanka

Isdhexgalka maxalliga ah wuxuu dhacayaa markii qaxootiga ay si joogto ah u degaan waddanka magangalyada. Isdhexgalka guuleysta ee qaxootiga wuxuu kuxiranyahay siyaasadaha wadanka magangalyada. Hindiya gudaheeda, qaxootiga ay dowladdu aqoonsan tahay waxay ka gaareen heer sare guul isdhexgalka marka loo fiiriyo qaxootiga UNHCR.

A. UNHCR Waajibaadka Qaxootiga

Fursadaha isdhexgalka maxaliga ah ee qaxootiga laga aqoonsan yahay UNHCR ee Hindiya way xadidan yihiin. In kasta oo ay jiraan xadeyn ku saabsan xuquuqda qaxootiga magangalyo doonka ah ee UNHCR iyo qaxootiga, waxaa suuragal ah in lagu helo marin ballaaran ee xuquuqahan iyo adeegyadan fiisada joogitaanka ee ay dowladdu soo saartay ama Visaha Muddada Dheer (LTV). UNHCR ta la

aqoonsan yahay ee qaxootiga ah waxay xaq u leedahay LTV, si kastaba ha ahaatee maskaxda ku hay in dowladu ay LTV ugu bixiso si ikhtiyaar ah iyo kiisba kiis.

Si aad u codsato fiisada joogista-fiisada ee dawladda, LTV, waa inaad haysataa dukumintiyada soo socda:

- Dukumiintiyada muhiimka ah: Kaarka Qaxootiga ee UNHCR, Sawirro cabirka baasaboorkii dhowaa (xajmiga: 3.5 x 3.5 cm ama 3.5 x 4.5 cm), nuqul Baasaboorka ah (ansax ah ama dhacay). Haddii uu kaa lumay Baasaboorkaaga, nuqul ka mid ah warbixinta booliska ayaa ku caawin doonta. Haddii ay dhacdo inaad waligaa haysan baasaboorka, waad wali codsan kartaa.
- Dukumiintiyada taageeraya: Xaqiijinta booliiska kireystaha, heshiiska kirada, biilka korontada ee ugu dambeeyay ee guryaha la kireeyay, nambarka taleefanka, iyo nuqul ka mid ah aqoonsiga milkiilaha.

Markaad hesho dukumiintiyadaan waxaad ka codsan kartaa UNHCR inay soo saarto warqad talo bixin ah oo ku socota Sarkaalka Diiwaangelinta Ajaanibta (FRRO) Markii ay ku wargaliso UNHCR, ka soo qaado warqaddaada taageerada Xarunta Diiwaangelinta UNHCR ee Vikaspuri oo ku buuxi dalabka fiisaha khadka tooska ah ee cinwaanka <https://indianfro.gov.in/frro/>. Halkan ku soo rar waraaqdaada taageerada ee UNHCR. Natijada dalabkaaga waxaa kula wadaagi doona FRRO ay khusayso si toos ah telefoon ama email.

B. Qaxooti ay Aqoonsantahay Dowlada

Kooxo gaar ah oo dowladu aqoonsan tahay oo qaxooti ah, Dowlada Hindiya waxay dejisay qorshayaal gaar ah oo loogu talagalay isdhexgalkooda. Tallaabooyinka dhaqancelinta iyo isdhexgalka ee loogu talagalay qaxootiga Tibetan iyo qaxootiga Sri Lanka ee Hindiya ayaa tusaale u ah tan.

LTVs iyo Dhalashada Hindiya

Dowladda Hindiya sababo bani'aadamnimo awgood, waxay siisaa fiisooyin joogitaan, ruqsadaha degenaanshaha iyo Fiisooyinka Muddada dheer (LTV) kooxaha soo socda/soo-galootiga:

- Muwaadiniinta Bakistaan iyo Bangaladheesh oo ka tirsan kooxaha laga tirada badan yahay ee soo socda, sida. Hindu, Sikh, Masiixiyiin iyo Buddhist;
- Qaxootiga Hindida iyo Sikh ee reer Afghanistan; iyo
- Qaxootiga haysta Kaarka Qaxootiga ee UNHCR (kor ka eeg nidaamka arjiga)

Dukumiintigaani wuxuu u ogolaanayaa qaxootiga inay hayaan dukumiinti dowladeed oo loo adeegsan karo cadeyn aqoonsi iyo xaalad, una ogolaanaysa inay shaqo helaan (waaxda gaarka loo leeyahay) iyo inay helaan adeegyo ay kamid yihiin waxbarashada, caafimaadka, bangiyada iwm. Intaas waxaa sii dheer, waxay ka dhigeen qaar ka mid ah kooxaha qaxootiga xaq u lahaanshaha dhalashada.

Qaxootiga badanaa uma qalmaan inay codsadaan muwaadinimo sida uu dhigayo Sharciga Jinsiyadda ee 1955. Si kastaba ha noqotee, qaxootiga haysta LTV-yada saxda ah waxay dalban karaan muwaadinimo habraacyada soo socda:

- Diiwaangelin: Kuwa ku noolaa Hindiya muddo 7 sano ah waxay dalban karaan muwaadinimo haddii ay haystaan LTV ansax ah muddadan oo ay caddeyn karaan in waalidkood ay ahaayeen muwaadiniin Hindiya ah;
- Jinsiyadda: Kuwa ku noolaa Hindiya 11 sano waxay dalban karaan muwaadinimo haddii ay haystaan LTV ansax ah muddadaas oo dhan.
- CAA, Wax-ka-beddelka 2019: Sharciga Wax-ka-beddelka Jinsiyadda ee 2019, wuxuu wax ka beddelay qeexitaanka "muhaajiriinta sharci-darrada ah" si looga

reebo Hindus, Sikhs, Parsis, Buddhist iyo Masiixiyiinta Pakistan, Afghanistan iyo Bangladesh, kuwaas oo soo galay Hindiya kahor 2015. Waxay kaloo bixisaa hanaan dhalasho oo la dedejiyay kooxahan ayagoo u ogolaanaya inay codsadaan muwaadinimo 6 sano oo ay deganaayeen (halkii ay ka ahaan lahaayeen 11 sano) sida ku xusan nidaamka Jinsiyadda.

Haddii aad tahay qaxooti qabtay dukumiinti dowladeed oo ay ku habboon tahay mid ka mid ah saddexda qaybood ee kor ku xusan, waxaad la xiriiri kartaa xafiiska FRRO/FRO si ay kaaga caawiyaan codsigaaga muwaadinnimada ama ka codso khadka tooska ah:

<https://indianfrro.gov.in/frro/>.

LAMBARADA DEGDEG AH

Police: 100

Ambulance: 102

Khadadka Caawinta Haweenka:

1091 (Gargaarka degdegga ah ee haweenka dhibaataysan)

181 (Xadgudubka guriga)

Khadka Caawinta Carruurta: 1098

Khadka Caawinta Ficil-xumada/Ka-hortagga Dabagalka: 1096

XOGDHEERIYA

URURADA Qaranka ee Haweenka: 011-2322845

Guddiga Qaranka ee Xuquuqda Aadanaha: 011-23385368/9810298900

HELPLINES IN DELHI

URURADA Haweenka ee Delhi: 011-23370597/23379181

URURADA Delhi ee Khadka Caawinta Haweenka ee Kufsiga: 011-23370557

URURADA Delhi ee Haweenka Khadka Taleefoonka Gacanta: 1800-11-9292

URURADA DELHI

Dhakhaatiirta Aan Xudduudda Lahayn

(Caawimaad caafimaad oo 24-saac ah,

hoyga haweenka iyo la-talin):

18001021075/011-27642481

Shakti Shalini

(Hoyga haweenka, faragelinta dhibaatooyinka

iyo la-talinta): 011-24373737

Jagori

(Adeegyada La-talinta iyo Taageerada ee Haweenka):

011-26692700/8800996640

Xarunta Xaquuqda Carruurta ee HAQ

(faraxumeynta caruurta): 011-41077977

Naz Aasaaska (Adeegyada iyo taageerada dadka

LGBTQI iyo dadka qaba HIV/AIDS):

011-26321830/011-4079 3156

UNHCR PARTNERS

Socio-Legal Information Centre (SLIC)

576, Masjid Road, Jangpura,
New Delhi - 110014
Telefoon: 011-24374501/011-24379855
Email: contact@hrln.org

BOSCO

Building No. 1-1/6A, Temple Road,
Bhagal, Jangpura, New Delhi - 110014
Telefoon: 011-24377911/9711303056
Email: nazima@boscodelhi.org

147-A Khirki Village,
Opposite Select Citywalk Mall,
New Delhi - 110017
Telefoon: 011-29542507/9990460686
Email: arjumandf@boscodelhi.org

A/292, Gali No. 9,
Wazirabad Village,
New Delhi - 110084
Telefoon: 9555086886/9718603798
Email: abij@boscodelhi.org

WZ- 83 Budella, Vikaspuri,
Near DG-2 Flats,
Opposite Community Centre,
New Delhi - 110018
Telefoon: 011-45724804/011-45724805/011-45724806
Email: sureshk@boscodelhi.org

Fair Trade Forum India (FTF I)

K1/132, First Floor, CR Park,
New Delhi - 110 019,
Telefoon: 011- 41328730
Email: ftfindia@gmail.com

Save the Children India (SCI)

Bal Raksha Bharat - Hyderabad
House No 9-53, Plot No -3,
Opposite Megacity Grammar High School,
New Gayathri Nagar, Jillelguda, Hyderabad
Telefoon: 9948876491, 9100319411
Email: rrhelpdesk@savethechildren.in

Bal Raksha Bharat – Jammu

C/o Mr. Danood Ahmad
Lodhi Lane No. 3
Vidhata Nagar
Jammu – 180001
Telefoon: 0191-2493550

Development and Justice Initiative (DAJI)

House No. A-1, Ground Floor
Netaji Nagar, Hasanpura,
Khatipura Road,
Jaipur – 302007
Rajasthan
Telefoon: 9950202744

ActionAid Association (AA)

No. 3/237, Vivek Khand Road,
Gomti Nagar,
Lucknow, Uttar Pradesh 226010
Telefoon: 0522-4113494

Other locations:

Aligarh, Telefoon: 8960864350
Mathura, Telefoon:: 9027215008
Mewat, Telefoon:: 01267-40640522

Gandhi National Memorial Society (GNMS)

Aga Khan Palace,
Nagar Road,
Pune – 411006
Telefoon: 020-26699460
Email: gnmstpune@gmail.com

Commonwealth Human Rights Initiative (CHRI)

55A, 3rd Floor,
Siddharth Chamber – 1
Kalu Sarai, New Delhi-110016
Telefoon: 011-43180220
Email: kakoli@humanrightsinitiative.org

XOGTA XIDHIIDHKAAGA

M . A . P

Hijrada iyo Magangalyada Mashruuca
B-41, First Floor, Soami Nagar,
New Delhi – 110017

Hours: Monday to Friday/9.30am to 5.30pm

Telefoon: 9711128603/011-41325408

Email: office@aratrust.in

Website: www.migrationandasylumproject.org

@MigrationandAsylumProject

@MAPlawcentre

@migrationandasylumproject

Xuquuqda Mashruuca Hijrada iyo Magangelyada 2020
Sawirka & Naqshadeynta Pia Alize Hazarika

M.A.P waxay dhiirigalinaysaa adeegsiga, tarjumida,
la qabsiga iyo baahinta qalabkan ujeedooyin aan ganacsi ahayn